

اقتصاد دربرخ بی‌وزیری

باوجود گذشت ۲ماه از فرصت قانونی هنوز دولت وزیر پیشنهادی اقتصاد را معرفی نکرده‌است

در حالی که دولت کمتر از یک ماه فرصت دارد وزیر جدید اقتصاد را معرفی کند، کارشناسان و نمایندگان بر لزوم معرفی فوری وزیر تأکید دارند تا مدیریت اقتصادی کشور از بلا تکلیفی خارج شود

گروه اقتصادی: بیش از ۲ماه است که وزارت اقتصاد و دارایی کشور بدون حضور وزیر اقتصاد اداره می‌شود. از زمان استیضاح و برکناری عبدالناصر همتی در ۱۲ اسفند سال گذشته، این وزارت‌تخنه تحت مدیریت رحمت‌الله اکرمی به‌صورت سرپرست اداره می‌شود و حالا با توجه به نزدیک شدن به پایان مهلت قانونی برای معرفی وزیر جدید، فشار مجلس به دولت برای تعیین فرد مناسب افزایش یافته‌است.

بر اساس قانون، دولت ۳ ماه فرصت دارد وزیر جدید را به مجلس معرفی کند اما با توجه به شرایط اقتصادی دشوار کشور، نمایندگان مجلس خواستار معرفی هرچه سریع‌تر وزیر جدید اقتصاد هستند. رئیس‌جمهور کمتر از یک ماه فرصت دارد نامزد نهایی خود را اعلام کند و این مسؤولیت سنگین را به فردی شایسته واگذار کند.

در یکی دو ماه اخیر نام‌های مختلفی به عنوان کاندیدای وزارت اقتصاد مطرح شده‌اند که شامل صاحبان سابقه در وزارت اقتصاد، اساتید دانشگاه و متخصصان اقتصاد است که هر کدام پرونده‌ای متفاوت از تجربیات و دیدگاه‌ها را به همراه دارند.

علی مدنی‌زاده یکی از نام‌هایی است که در میان گزینه‌ها برای وزارت اقتصاد مطرح است. وی دارای مدرک دکتری اقتصاد از دانشگاه شیکاگو آمریکا و رئیس دانشکده اقتصاد دانشگاه شریف است. سابقه او شامل عضویت در هیات عامل سازمان فناوری اطلاعات ایران، کمیته نقدینگی بانک مرکزی، کمیسیون شورای پول و اعتبار، مشاور اقتصادی سازمان برنامه و بودجه و مدیر طرح کلان اصلاح ساختاری بودجه است. مدنی‌زاده با تجربه در حوزه‌های پولی و بودجه‌ای، به عنوان یکی از گزینه‌های جدی برای این پست مطرح است. شنیده‌ها حاکی است که دولت او را به عنوان کاندیدی نهایی انتخاب کرده اما تا اعلام رسمی، نمی‌توان با قطعیت درباره این موضوع اظهار نظر کرد.

سیدشمس‌الدین حسینی نیز از دیگر نام‌های مطرح در این فهرست است. وی به مدت ۵ سال وزیر اقتصاد در دولت محمود احمدی‌نژاد بود و در اجرای طرح‌های مهمی مانند هدفمندی یارانه‌ها، تأمین مالی مسکن مهر و اصلاح ساختار بازار سرمایه نقش کلیدی داشت.

علی طیب‌نیا، دارای دکتری اقتصاد از دانشگاه تهران نیز از دیگر نام‌هایی است که در این فهرست قرار داشت. وی در دولت حسن روحانی به عنوان وزیر اقتصاد فعالیت کرده و در اجرای برنامه کنترل تورم و طرح سبد کالا نقش داشت. سابقه او شامل معاونت طرح و بررسی امور اقتصادی، عضویت در شورای پول و اعتبار و مشاورت در کمیسیون اقتصادی دولت است. چندی پیش او گفت تمایلی به قبول

مسؤولیت وزارت اقتصاد ندارد.

محمدهادی سبحانیا، دارای دکتری تخصصی پولی از دانشگاه تهران نیز در این فهرست قرار دارد. وی سال ۱۴۰۲ به سمت رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور منصوب شد و سابقه‌ای شامل معاونت وزیر اقتصاد، عضویت در کمیته نقدینگی بانک مرکزی و فعالیت در کار گروه‌های ملی رفع ناترازی‌های اقتصادی دارد.

حمید پاداش با سابقه معاونت اقتصادی ستاد اجرایی فرمان امام(ره) و کمال تقوی‌نژاد، دبیر کنونی هیات دولت نیز به عنوان گزینه‌ها برای این پست مطرح شده‌اند. البته تقوی‌نژاد این شایعات را رد و اعلام کرده است در حال حاضر مشغول به انجام وظایف خود در دفتر هیات دولت است و تمایلی به تغییر موقعیت ندارد.

با توجه به شرایط اقتصادی دشوار کشور و نزدیک شدن به پایان مهلت قانونی برای معرفی وزیر جدید، دولت باید به‌زودی تصمیم نهایی خود را اعلام کند. شنیده‌ها حاکی است علی مدنی‌زاده به عنوان کاندیدای اصلی انتخاب شده است اما تا اعلام رسمی، این موضوع همچنان در حوزه حسد و گمان قرار دارد.

■ **اهمیت تعجیل در معرفی وزیر جدید**

حبیب‌قاسمی، عضو کمیسیون عمران مجلس در گفت‌وگو با «وطن امروز» درباره وضعیت فعلی وزارت اقتصاد، ضمن تأکید بر اهمیت معرفی فوری وزیر جدید، به چالش‌ها و الزامات لازم برای این پست حساس اشاره کرد.

قاسمی افزود: «با وجود گذشت زمان زیادی از برکناری عبدالناصر همتی، هنوز وزیر جدید اقتصاد معرفی نشده‌است. این تأخیر در ابتدا ممکن است به دلیل تعطیلات نوروز، برنامه‌های دولت برای سفرهای نوروزی و تعطیلی مجلس بوده باشد اما اکنون دیگر دولت نمی‌تواند دلیل قابل قبولی برای ادامه این وضعیت داشته باشد».

وی در ادامه گفت: «سرپرستی یک دوره پایدار نیست و ممکن است تصمیماتی در این مدت گرفته‌شود که پیامدهای منفی آن برای سال‌ها در جامعه باقی بماند. بنابراین باید هر چه سریع‌تر این شکاف پر شود».

قاسمی تأکید کرد: «رئیس‌جمهور باید بدون تأخیر گزینه پیشنهادی خود را برای وزارت اقتصاد معرفی کند. مجلس نیز طبق مقررات و آیین‌نامه خود، رسیدگی لازم را انجام دهد و فرآیند نهایی سریع‌تر طی شود».

وی درباره گزینه‌های مطرح شده برای این پست هم گفت: «نام‌هایی مثل علی مدنی‌زاده، علی طیب‌نیا و سیدشمس‌الدین حسینی که به عنوان وزیر جدید مطرح شده‌اند، همگی در حد گمانه‌زنی هستند. این نام‌ها هنوز رسمیت واقعی ندارند و بیشتر گمانه‌های رسانه‌ای است. باید منتظر بمانیم تا دولت به صورت رسمی گزینه نهایی را معرفی کند».

عضو کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی درباره مشخصات لازم برای وزیر جدید اقتصاد توضیح داد: «وزیر خوب باید علاوه بر داشتن علم و تجربه در حوزه اقتصاد، سلسله‌مراتب مدیریت را طی کرده باشد. صرفاً اینکه فردی استاد تمام دانشگاه یا صاحب‌نظر در دانشگاه باشد، کافی نیست. او باید تجربه کافی در سطوح مختلف مدیریتی داشته باشد».

او ادامه داد: «حوزه اقتصاد بسیار متنوع است و وزیر آینده باید دارای تجربه‌ای در جاهای متعدد باشد. همچنین باید به داشته‌های داخلی اعتقاد داشته باشد، زیرا ما یک کشور غنی هستیم که منابع آن ۷ برابر جمعیت ما است».

قاسمی همچنین بر ضرورت توجه به اقتصاد مقاومتی تأکید کرد و گفت: «وزیر جدید باید به اقتصاد مقاومتی اعتقاد داشته باشد و نگاه فرامرزی به دیپلماسی اقتصادی داشته باشد. باید برنامه‌ریزی دقیقی برای ارتباطات اقتصادی با کشورها داشته باشد. ما موقعیت جغرافیایی ویژه‌ای داریم که می‌تواند به عنوان بازار مصرفی مورد توجه قرار گیرد».

وی تأکید کرد: «منابع ما باید به صورت زنجیره ارزش داخلی مورد استفاده قرار گیرند، نه صرفاً به صورت خام. وزیر اقتصاد باید این فرصت‌ها را شناسایی کرده و از آنها بهره‌براری کند».

قاسمی برنامه‌ریزی برای آسیب‌های موجود را ضروری دانست و گفت: «تاکنون در رفع چالش‌های اقتصادی ناکام بوده‌ایم. رقابتی ما که در سطح پایین‌تری بودند، نتوانستند این عرصه و بازار را در اختیار بگیرند، بنابراین وزیر اقتصاد باید مشکلات موجود را بخوبی بشناسد و دلایل ناترازی تجاری ما را کامل بررسی کند».

کسری تولید، میزان قطع برق را در برخی مناطق کشور به ۴ ساعت در روز رسانده است

بی‌برقی زیر نور

خسارت‌های مالی قابل توجهی را تجربه کرده‌اند. یکی از تأثیرات مهم این خاموشی‌ها، ایجاد اختلال در تأمین آب مناطقی است که منابع آب آنها وابسته به چاه‌های آب است. به عنوان مثال، در منطقه صیاشهر شهریار، قطع برق چاه‌های تأمین آب باعث شد بیش از ۴ ساعت آب شرب منطقه قطع شود. همچنین در شمیرانات تهران، خاموشی اعلام‌شده سامانه‌های اطلاع‌رسانی مانند شماره ۱۲۱ قادر به پاسخگویی موثر به شهروندان نبودند.

■ **خاموشی‌های برنامه‌ریزی شده**

وزارت نیرو اعلام کرده خانواده‌ها می‌توانند با مراجعه به سامانه «برق من» نسبت به زمان قطعی برق منطقه خود مطلع شوند، چراکه این مساله منجر می‌شود مردم راحت‌تر بتوانند مشکلات ناشی از قطع برق را مدیریت کنند. با این حال برخی نیز به این سامانه مراجعه نمی‌کنند و همین مساله باعث می‌شود با مشکلات بیشتری روبه‌رو شوند. وزارت نیرو همچنین اعلام کرده به صورت عمومی جدول زمانبندی قطع برق ارائه نمی‌دهد، چراکه می‌تواند به مشکلاتی مانند دزدی از خانه‌ها منجر شود، زیرا در زمان خاموشی، برق سیستم‌های دزدگیر، دوربین‌ها و... قطع می‌شود و افرادی که قصد خالی کردن خانه‌های مردم را دارند با مراجعه به جدول خاموشی‌ها به راحتی محله مورد نظر خود را پیدا می‌کنند. بنابراین این مساله احتمال خسارت بیشتر برای مردم را به همراه دارد.

در چنین شرایطی تنها راهکار توسعه صنعت برق است که در بلندمدت می‌تواند راهگشا باشد. در کوتاه‌مدت اما باید وزارت نیرو مشوق‌هایی را برای کاهش مصرف برق ارائه دهد و همچنین با همکاری سایر دستگاه‌های دولتی به توسعه برق خورشیدی

کرد: «برای رفع ناترازی تجاری باید واردات را به حداقلی از صادرات برسایم یا صادرات را در تراز حداقل قرار دهیم. حتی اگر نتوانیم از این تراز فراتر برویم، حداقل باید در یک سطح تراز قرار بگیریم. این موارد بخشی از شاخص‌هایی است که وزیر آینده اقتصاد باید از آنها برخورد دارد باشد».

وی در پایان خاطرنشان کرد: «انتخاب وزیر جدید اقتصاد یکی از مهم‌ترین تصمیمات دولت در این دوره خواهد بود.

این فرد باید توانایی مدیریت بحران‌های اقتصادی، کنترل تورم و اجرای طرح‌های اصلاحی را داشته باشد تا بتواند اقتصاد

کشور را به سمت ثبات و رشد هدایت کند».

■ **نیاز به تغییر فوری در مدیریت اقتصادی**

عبدالمجید شیخی، اقتصاددان و عضو هیات علمی دانشگاه هم درباره لزوم انتخاب سریع سکاتدار اقتصاد کشور، با اشاره به نابسامانی‌های موجود و انتقادهای جدی از مدیریت اقتصادی دولت کنونی، هشدار داد ادامه این شرایط می‌تواند به بحران‌های بزرگ‌تری منجر شود. وی در این باره به «وطن امروز» گفت: «اقتصاد یک مجموعه پیچیده و درهم تنیده است. اگر این سیستم بدون فرماندهی و مدیریت واحد رها شود، وضعیت به‌شدت نابسامان می‌شود؛ هر بخشی به سمتی کشیده می‌شود و مردم هم نمی‌دانند چطور باید تصمیم بگیرند». وی افزود: «فرماندهی در حوزه اقتصاد ضروری است. تمام وزارت‌خانه‌ها، حتی آنهایی که ظاهراً به لحاظ وظایف جزو وزارت‌خانه‌های فرهنگی یا اجتماعی محسوب می‌شوند، در واقع نقش اقتصادی دارند. نظام ما یک نظام دوطرفه است؛ نظام هزینه و نظام درآمد. اگر وزارت اقتصاد مدیریت کافی نداشته باشد، وزارت‌خانه‌های دیگر نیز آسیب خواهند دید».

شیخی در مقایسه عملکرد دولت‌های قبلی و کنونی گفت: «در شرایط کنونی به نظر دولت اقتصاد را شرطی کرده و به

اگرها و شاید‌ها گره زده است».

شیخی همچنین درباره وضعیت دیگر وزیران و استیضاح آنها توضیح داد و گفت: به نظر می‌رسد چند وزیر دیگر هم در صف استیضاح هستند که اگر صف استیضاح وزیران بیشتر شود بر مشکلات دولت افزوده خواهد شد.

این اقتصاددان گفت: «ما الان باید به سمت تقویت روابط با بلوک شرق و کشورهای عدم تعهد برویم و نبود وزرای مانند وزیر اقتصاد باعث از دست رفتن وقت می‌شود و هیچ نفعی برای ما ندارد».

وی پایان خاطرنشان کرد: «وضعیت فعلی اقتصاد کشور نگران‌کننده است. دولت باید به‌سرعت اصلاح مسیر کند. ما در شرایط حساس تاریخی قرار داریم و باید با هوشیاری و برنامه‌ریزی دقیق، اولویت‌های کشور را رعایت کنیم. اگر این اتفاق نیفتد، پیامدهای جدی‌تری را شاهد خواهیم بود».

سه‌شنبه ۱۶ اردیبهشت ۱۴۰۴
وطن‌امروز | شماره ۴۳۰۹

اقتصادی

اخبار

رشد ۲٫۸ درصدی اقتصاد کشور در سال ۱۴۰۳

مرکز پژوهش‌های مجلس اعلام کرد رشد اقتصادی کشور در سال ۱۴۰۲ معادل ۲٫۸ درصد و بدون نفت ۲٫۷ درصد بوده است.

طبق برآوردها، رشد اقتصادی اسفند ۱۴۰۳ نسبت به سال قبل (۱۴۰۲) ۳٫۶ درصد و بدون نفت ۴٫۲ درصد بوده است. بخش کشاورزی رشد ۴٫۶ درصدی و بخش خدمات نیز رشد ۵٫۱ درصدی را تجربه کردند، اما بخش نفت خام و گاز طبیعی با کاهش ۳٫۸ درصدی روبه‌رو شد.

همچنین رشد بخش صنعت و معدن ۲٫۱ درصد اعلام شده که ناشی از افزایش تولید و فروش نهاده‌های ساختمانی است. تولید نفت نیز طبق گزارش‌های اوپک با کاهش نسبت به ماه‌های قبل مواجه شده است.

■ ■ ■

صدور قبض مشترکان بدمصرف برق ۱۵ روز یک‌بار

مدیرعامل توانیر اعلام کرد از این پس قبض مشترکان پرمصرف برق هر ۱۵ روز یکبار صادر می‌شود و میزان مصرف آنها به صورت مستمر رصد خواهد شد.

مصطفی رحبی‌مشهدی با اشاره به افزایش ۵۵ درجه‌ای میانگین دما در کشور، رشد ۳۷ درصدی مصرف برق را نگران‌کننده دانست و خواستار مدیریت دقیق مصرف شد. وی همچنین بر جمع‌آوری انشعاب‌های غیرمجاز و تعویض کنتورهای معیوب تأکید کرد تا از ناترازی تولید و مصرف برق در فصل تابستان جلوگیری شود.

■ ■ ■

بررسی وضعیت خودروهای بدون بیمه در حادثه بندر شهید رجایی

دبیر کل سندیکای بیمه‌گران ایران اعلام کرد از مجموع ۲۵۰۰ خودرو خسارت‌دیده در حادثه بندر شهید رجایی، تنها ۶۸۵ خودرو دارای بیمه‌نامه بدنه بوده‌اند که تاکنون ۷۰درصد خسارت آنها پرداخت شده است.

محسن پورکیلی افزود: با هماهنگی دادگستری استان هرمزگان، صنعت بیمه ارزیابی خسارات خودروهای فاقد بیمه را انجام داده و برای آنها تأمین دلیل خواهد کرد تا پس از مشخص شدن مقصر حادثه، امکان دریافت خسارت فراهم شود. وی همچنین از هماهنگی‌های انجام‌شده با شرکت‌های بیمه برای تسریع در روند ارزیابی خسارات و پرداخت خسارت‌ها خبر داد و تأکید کرد که شرکت‌های بیمه آماده همکاری با صاحبان محموله‌های تجاری برای بررسی و جبران خسارت آنها هستند.

■ ■ ■

افزایش سقف وام خرید مسکن و حذف محدودیت سن بنا

بانک مسکن اعلام کرد سقف وام خرید مسکن در تهران به ۵۰۰ میلیون تومان، در شهرهای بالای ۲۰۰ هزار نفر به ۴۰۰ میلیون و در سایر شهرها به ۳۰۰ میلیون تومان افزایش یافته است. همچنین سقف تسهیلات زوجین برای بستگان درجه یک که تهران به یک میلیارد تومان، در استان‌ها به ۸۰۰ میلیون و در سایر شهرها به ۶۰۰ میلیون تومان رسید. محدودیت سن بنا نیز حذف شده و تنها عمر مفید ملک ملاک پرداخت وام خواهد بود. علاوه بر این، وام جعاله (تعمیرات) به ۲۸۰ میلیون تومان و ودیعه مسکن در تهران به ۳۰۰ میلیون تومان افزایش یافت.

■ ■ ■

ضرورت خروج دولت از تصدی‌گری

مشاور رئیس اتاق ایران اعلام کرد بخش خصوصی تنها ۱۵ درصد اقتصاد کشور را در اختیار دارد و به همین دلیل قدرت چانه‌زنی در دولت و مجلس را ندارد. محمدرضا پهرامن تأکید کرد دولت باید از ظرفیت‌تشکل‌های اقتصادی استفاده کرده و نقش بیشتری به بخش خصوصی بدهد. همچنین خروج دولت از تصدی‌گری و سپردن امور اجرایی به بخش خصوصی می‌تواند به رونق اقتصادی کمک کند. کارشناسان هشدار داده‌اند بی‌توجهی به بخش خصوصی باعث تضعیف اقتصاد کشور می‌شود و دولت باید تشکل‌ها را به رسمیت شناخته و از توان آنها برای حل مشکلات اقتصادی بهره‌برد.

■ ■ ■

افزایش سقف و کف تراکنش‌های بانکی

بانک مرکزی سقف و کف جدید تراکنش‌های ساتنا، پایا و پل را به شبکه بانکی ابلاغ کرد. بر اساس این تغییرات، کف مبلغ ساتنا از ۵۰ میلیون به ۱۰۰ میلیون تومان افزایش یافت. سقف پایا نیز از ۱۰۰ میلیون به ۲۰۰ میلیون تومان رسید. همچنین سقف روزانه تسامانه پل برای تراکنش‌های غیرحضوری به ۵۰ میلیون و برای تراکنش‌های حضوری به ۱۰۰ میلیون تومان افزایش یافته است.

■ ■ ■

رشد ۴ هزار واحدی شاخص بورس

شاخص کل بورس روز گذشته با افزایش ۴ هزار و ۸۰۹ واحدی به ۳ میلیون ۹۷ هزار واحد رسید.

همچنین شاخص کل هم‌وزن ۸ هزار و ۵۹۱ واحد رشد داشت. روز گذشته حجم معاملات به ۳۹۶۰۲ میلیارد سهم و ارزش معاملات به ۱۶۱،۸۴۸ میلیارد ریال رسید.

ارزش کل بازار بورس نیز بیش از ۹۸ هزار میلیارد ریال اعلام شد. نهادهای «ویملت»، «پارس» و «خودرو» دبروز بیشترین تأثیر مثبت را بر شاخص داشتند.

■ ■ ■

برآورد خسارت ۳ تا ۵ میلیارد دلاری حادثه بندر شهید رجایی

رئیس سازمان فناوری اطلاعات ایران اعلام کرد خسارت ناشی از انفجار بندر شهید رجایی بین ۵ تا ۵ میلیارد دلار برآورد شده است. محمدمحسن صدر در ادامه تأکید کرد: توسعه فناوری‌های نوین می‌توانست از وقوع چنین خساراتی جلوگیری و به شفاف‌سازی اطلاعات مربوط به کالاهای دپو شده در بندر کمک کند. وی همچنین به مشکلات ناشی از ناترازی انرژی اشاره کرد و گفت: وزارت ارتباطات برنامه‌ای برای صرفه‌جویی ۳۰ درصدی در مصرف انرژی حوزه فناوری دارد. صدر در پایان بر لزوم حکمرانی داده و فراهم‌سازی زیرساخت‌های لازم برای حضور بخش خصوصی در اقتصاد دیجیتال تأکید کرد.